

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak 200406068
Arkivnr, E: 006
Saksbehandler Anne Karen Aunevik

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Kommunalutvalget	08.03.05	25/05
Bystyret	30.03.05	42/05
Bystyret	27.04.05	47/05
Bystyret	25.05.05	61/05

RAPPORT FRA AD-HOC UTVALG FOR LIKESTILLING

Bystyret 25.05.05

Vedtak:

1. Innspillene fra ad-hoc utvalget for likestilling vurderes ved rulleringen av handlingsprogrammet.
2. Rapporten fra ad-hoc utvalget er grunnlag for egen sak til Agderrådet som forslag til oppfølging av dokumentet "Felles mål for Sørlandet". Saken til Agderrådet fremmes først for kommunalutvalget. (45/8)

Votering:

Kommunalutvalgets innstilling vedtatt med 45 mot 8 stemmer.

Bystyret **27.04.05**

Vedtak:

Saken utsatt grunnet tidsnød.

Bystyret **30.03.05**

Vedtak:

Saken utsatt grunnet tidsnød.

Kommunalutvalget **08.03.05**

Kommunalutvalgets innstilling:

1. Innspillene fra ad-hoc utvalget for likestilling vurderes ved rulleringen av handlingsprogrammet.
2. Rapporten fra ad-hoc utvalget er grunnlag for egen sak til Agderrådet som forslag til oppfølging av dokumentet "Felles mål for Sørlandet". Saken til Agderrådet fremmes først for kommunalutvalget.
(6/1)

Votering:

Ad hoc utvalgets innstilling vedtatt med 6 mot 1 stemme (FRP).

RETT UTSKRIFT:

DATO: 4. mars 2010

Rapport fra ad-hoc utvalg for likestilling, februar 2005.

Ad-hoc utvalget for likestilling legger med dette frem sitt arbeid for bystyret. Utvalget har jobbet i 12 måneder – og hatt 13 møter.

Medlemmer i utvalget har vært politikerne Mette Gundersen (leder), Torbjørn Urfjell, Ellen Skeie Hansen, Birte Simonsen og Harald Sødal, og fra administrasjonen rådgiver rådmannens stab Anne Aunevik (sekretær til 01.07.04), planrådgiver rådmannens stab Grete Sjøholt (sekretær fra 01.07.04) og rådgiver personaltjenesten Toril Hogstad.

Utvalget har hatt flere temamøter med inviterte innledere. Følgende tema har vært belyst:

- *Kommuner i likestillingsnett*. Orientering om nettverkets arbeid v/ koordinator Solveig Solbakken.
- *Kommunens strategidokument for likestilling*. Orientering v/ Toril Hogstad, rådgiver i personaltjenesten og saksbehandler for strategidokumentet.
- *Prosjektet ”Å utløse menneskelige ressurser. Likestilling på Sørlandet-skrutt for skritt i riktig retning”*. Orientering v/ Gunnar Stavrum, sekretær for prosjektet
- *Prosjektet ”Likestilling og arbeidsliv på Agder”*. Orientering v/ forsker May-Linda Magnussen fra Agderforskning.
- *Familievold, kvinnevold, vold i hjemmet, prostitusjon og kvinnesalg*. Orientering v/ representanter fra Agder politidistrikt: familievoldskoordinator Paul Magne Lunde og leder for vold- og sedelighetsavdelingen Magne Storaker.

Andre tiltak i regi av ad-hoc utvalget:

- Kompetansesenteret for likestilling, Fredrikkes Hage, ble invitert til temamøte i formannskapet 18.08.2004. Som en videreføring av av dette ble det besluttet å gjennomføre en likestillingstest i kultursektoren.
- Leder for ad-hoc utvalget har hatt eget møte med Rådet for funksjonshemmede.
- Den 13.oktober inviterte utvalget alle kvinnene i bystyret til eget møte for å komme med innspill. Møtet hadde god oppslutning og fikk positiv mottakelse.

Utvalget mener at arbeidet med likestilling spenner over alle sektorer og alle deler av kommunen. Forutsetningen for et godt likestillingsarbeid er derfor at alle er bevisst på problemstillinger som er knyttet til kjønn – og at det er et genuint ønske om å ville gjøre noe med det.

Dette dokumentet skal ikke være en oppdatert utgave av kommunens strategidokument for likestilling som ble vedtatt i kommunalutvalget 29. april 2003.

Ad hoc-utvalgets mandat har vært å se nærmere på konkretisering av oppfølging av kommunens strategidokument for likestilling, samt utarbeide et eget program som beskrevet i dokumentet "Felles mål for Sørlandet" under kapitlet om likestilling.

Utvalget har valgt å dele likestillingsarbeidet inn i fem ulike temaer:

1. Kristiansand kommune som arbeidsgiver
2. Kristiansand kommune som tjenesteyter
3. Kristiansand kommune som politisk arena
4. Kristiansand kommune som likestillingsaktør på Sørlandet
5. Kristiansand kommune som likestillingsby for minoritetsgrupper

Ad-hoc utvalgets innstilling behandles politisk i bystyret i 2005. Det er ønskelig at det endelige vedtaket **samordnes med** kommuneplanen for perioden 2005 – 2016, og at det innarbeides i handlingsprogrammet. I tillegg er det ønskelig at det utarbeides et likestillingshefte for Kristiansand kommune til utdeling for interesserte.

Visjon : Kristiansand er en by med full likestilling mellom kjønnene.

Kristiansand kommune skal være landsdelens motor i likestillingsarbeidet, for å oppnå like muligheter mellom kvinner og menn på Sørlandet, samt å heve landsdelen på den nasjonale likestillingsindeksen.

Del 1. Kristiansand kommune som arbeidsgiver

Kristiansand kommune er en av landsdelens største arbeidsgivere, med rundt 6000 medarbeidere. Kommunens innsats for likestilling i rollen som arbeidsgiver er derfor viktig for det høye antallet medarbeidere i kommunen, samtidig som det får ringvirkninger for kommunens roller som pådriver, forvalter og tjenesteyter. For eksempel er en balansert fordeling av menn og kvinner positivt for trivsel og arbeidsmiljø samtidig som det vil føre til bedre tjenester og avgjørelser. Kommunen vil på den måten også kunne fungere som et forbilde når det gjelder likestilling.

Ad-hoc utvalgets innspill:

Lik lønn for arbeid av samme verdi. Kristiansand utarbeider et eget verktøy for måling av ulike stillinger som anses å ha samme verdi, henter erfaringer fra verktøy utarbeidet av Barne- og familiedepartementet.

Heltidsarbeid en rettighet i Kristiansand kommune. Stillinger som ikke utløser pensjonsrettigheter skal bare lyses ut etter godkjenning i det aktuelle administrasjonsutvalg. Det gjennomføres forsøk der turnusarbeid gjennomføres etter skiftmodell for å sikre fulle stillinger.

Balansert kjønnsfordeling av personell på alle nivåer i alle sektorer. Kommunen har en særlig oppfølging på de feltene der det er en skjev kjønnsfordeling i dag. Kvotering etter likestillingslovens bestemmelser og aktiv rekruttering gjør dette mulig.

Like utviklingsmuligheter for begge kjønn. Forhold som hindrer faglig og yrkesmessig avansement avdekkes og fjernes. Det tilrettelegges for at menn i større grad tar omsorgspermisjon. Kurs i likestilling for ledere og personalmedarbeidere gjennomføres.

Arbeid mot kjønnsdiskriminerende holdninger og handlinger. Arbeid innad i kommunen gis større oppmerksomhet, slik at alle føler seg trygge og verdsatte i jobben sin. Følgende rapport fra 1996 revideres og gis større fokus: ”Kommunal mobbing. En undersøkelse om utbredelse av mobbing og seksuell trakassering i Kristiansand kommune”.

Del 2. Kristiansand kommune som tjenesteyter

Erfaringer fra både private og offentlige virksomheter viser at kvinners behov kan være mindre synlige enn menns behov i planlegging og ressursfordeling. Kompetansesenter for likestilling, Fredrikkes hage, har utviklet et verktøy som kan bevisstgjøre og stimulere virksomheter til å tilpasse tjenestene bedre for både kvinner og menn. Vi kjenner ikke status

når det gjelder Kristiansand som tjenesteyter, og ønsker derfor at det jobbes mer målrettet med dette perspektivet.

Ad-hoc utvalgets innspill:

Innbyggerne i Kristiansand kommune får det samme tjenestetilbud uavhengig av kjønn. Kultursektoren er i gang med å gjennomføre en likestillingstest med bistand fra Fredrikkes hage. Resultatene følges opp og kommunen vurderer gjennomføring av likestillingstest i forhold til flere tjenester.

Kvinner og menns ulike livssituasjon tas hensyn til i kommunal planlegging. Likestillingsperspektivet er en dimensjon i all kommunal planlegging

De kommunale budsjetter og tildelinger sees på i et likestillingsperspektiv. Det utvikles verktøy som sikrer en tydeliggjøring av likestillingsperspektivet i plandokumenter som utarbeides i kommunen.

Del 3. Kristiansand kommune som politisk arena

Etter valget 2002 ble fordelingen mellom kvinnelige og mannlige representanter i bystyret ujevn. Det var dessuten svært varierende grad av likestilling på partienes valglistene. Det er langt flere menn enn kvinner i dagens bystyre. Dette medfører at det er til tider store utfordringer med å finne nok kvinner til å sitte i kommunale råd og utvalg. Og det fører til en ekstra arbeidsbelastning for de kvinnene som må brukes i flere av utvalgene. På møtet med de kvinnelige representantene i bystyret var det flere som etterlyser fastere rammer for møtene. Flere hevdet at replikkordskifte, ordet til forretningsorden og oppklaring av åpenbare misforståelser i stor grad benyttes av de mannlige representantene og ofte fører til forlengelse av debattene og møtene. Konsekvensen er at saker må utsettes.

Ad-hoc utvalgets innspill:

Best mulig kjønnsbalanse i bystyret, kommunale råd, utnevninger og representasjoner. Bystyret vedtar egne kommunale retningslinjer for politisk representasjon. Alle partier tar ansvar for økt likestilling.

Tilrettelegging for småbarnsforeldre til å kunne drive politikk. Ordninger med godtgjøring til barnepass gjøres bedre kjent.

Fastere rammer for de politiske møtene. Møteformen og den politiske forretningsorden evalueres.

Del 4. Kristiansand som likestillingsaktør på Sørlandet (innspill til Agderrådet)

Som den største byen på Sørlandet, og som den 5. største byen i landet, ligger det et ansvar på Kristiansand kommune å fremme likestillingen i landsdelen. Kristiansand bør ta initiativ til at barne- og familiepolitikk settes på dagsorden i alle kommunene, blant annet gjennom rapportering til Agderrådet – slik at prioriteringer innenfor disse feltene synliggjøres. Det skal være trygt å være kvinne på Sørlandet, og landsdelen kan bli en foregangslandsdel på kvinner, helse og forskning, og kvinner og utdanning og arbeid.

Kjøp og salg av kvinner forekommer i Kristiansand, men det jobbes i altfor liten grad med denne problemstillingen fra kommunens og politiets side. Globaliseringen har også ført til at

mennesker fra ulike land finner sammen i ekteskap og parforhold, og i stor grad er det kvinner fra andre land som inngår ekteskap med norske menn. Disse kvinnene er sårbare fordi de ikke har nettverk i Norge. Dersom ekteskapet opphører har kvinnene liten rettssikkerhet i Norge. Kvinner som kommer til Sørlandet via trafficking trenger sårt å bli tatt godt vare på og oppleve offentlig hjelp, raushet og forståelse. Den offentlige kompetansen på disse områdene må skjerpes og bedres betraktelig.

Ad-hoc utvalgets innspill:

Det jobbes aktivt for å redusere vold mot kvinner. Kommunens egen plan for bekjempelse av familievold følges opp med en årlig rapportering i formannskapet. Det etableres et regionalt kompetansesenter og tilholdssted for kvinner med etnisk minoritetsbakgrunn som opplever vold.

Det jobbes for å avdekke og redusere prostitusjon og trafficking. Kommunen er pådriver for at politiet prioriterer dette arbeidet. Kommunen prioriterer kompetanseheving og kartlegging av prostitusjon og trafficking.

Full barnehagedekning. Kommunene rapporterer årlig til Agderrådet om antall plasser og udekket behov.

Godt tilbud innen SFO. Kommunene rapporterer årlig til Agderrådet om antall plasser, kvalitetsmålinger og pris.

Trygg og lys by og steder. Offentlige uteområder og møteplasser utformes og vedlikeholdes slik at det kan bidra til å forebygge kriminalitet og opplevelse av uttrygghet.

Kvinnehelse. NOU om kvinners helse i Norge viser at mannen settes som norm for sykdom. I forskningen utelates ofte kvinner fra datainnsamling, og forskning på sykdommer som primært rammer menn har høyere status enn forskning på "kvinnesykdommer". Sørlandet sykehus oppfordres til å undersøke om sykdommer som i hovedsak rammer menn prioriteres sterkere på Sørlandet enn helseplager som helst rammer kvinner. Kristiansand kommune bør sammen med Agderrådet undersøke hvordan kvinner og menns helse sikres i kommunehelsetjenesten, for eksempel i form av en likestillingstest.

Kvinner og utdanning. Skoler og barnehager stimulerer barn og ungdom til utradisjonelle yrkesvalg.

Næringsdrivende aktiviteter og sysselsetting. Stimulere til økt rekruttering av kvinner i ledende posisjoner. Ha likestillingsperspektiv på kommunens tilskuddsordninger. Stimulere jenter til å velge teknologifag.

Være foregangskommune i landsdelen. Være aktive i forsknings- og utviklingsarbeid og kompetansehevende tiltak. Kristiansand er i front når det gjelder likestilling.

Del 5. Kristiansand kommune som likestillingsby for minoritetsgrupper

Kristiansand ønsker å være en by med full likestilling av innbyggerne, uansett kjønn, funksjonshemming, etnisk minoritetsbakgrunn eller seksuell legning.

Mange personer kan oppleve urettferdig forskjellsbehandling av flere grunner, for eksempel kan kvinner med minoritetsbakgrunn være utsatt for diskriminering både fordi de er kvinner og fordi de har minoritetsbakgrunn. Andre kan oppleve diskriminering på grunnlag av annen bakgrunn enn kjønn, for eksempel kan mennesker med fysiske funksjonshemninger eller psykiske lidelser oppleve diskriminering på arbeidsmarkedet.

Utvalget har ikke oppfattet det som sin oppgave å komme med konkrete forslag knyttet til arbeidet med å hindre diskriminering av disse gruppene, og har konsentrert seg om kjønnsperspektivet, slik utvalgets mandat er å forstå. Utvalget vil likevel bemerke at kommunen har ansvar for å hindre diskriminering på alle grunnlag og må øke kompetansen om ulike minoritetsgrupper samt utarbeide klar politikk som motvirker diskriminering av disse gruppene.

Ad-hoc utvalgets innspill:

Diskriminering av minoritetsgrupper i Kristiansand må på dagsorden. Dette kan gjøres ved å sette ned nye ad-hoc utvalg som jobber spesielt med dette.